Република Србија

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА

ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ЗАВРШНИ ИСПИТ НА КРАЈУ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

школска 2016/2017. година

ТЕСТ

СРПСКИ ЈЕЗИК

УПУТСТВО ЗА ПРЕГЛЕДАЊЕ

Упутство за оцењивање

– Сваки задатак доноси највише **1 бод**.
– За одговор који се разликује од решења датог у овом упутству ученик добија **0 бодова**.
– Ученик може добити **0,5 бодова** само у задацима у којима је то предвиђено овим упутством.

Бр. зад.	Решење	Бодовање
1.	г) Срећни су што о њима као гусарима сви у месту говоре а деца им и завиде.	Тачан одговор – **1 бод**
2.	в) Упорно су се трудили да прикрију колико су узнемирени што њихове породице страхују. г) Иако су на почетку гусарске игре били срећни, ноћне слутње су их онерасположиле.	Тачна два одговора и ниједан нетачан – **1 бод** Тачан један одговор и ниједан нетачан – **0,5 бодова**
3.	а) номинатив једнине	Тачан одговор – **1 бод**
4.	г) прилошка одредба	Тачан одговор – **1 бод**
5.	б) сибиларизацију	Тачан одговор – **1 бод**
6.	Сви им завиде; није шала изаћи на такав глас, прославити се до неких висина – до неба.	Тачан одговор – **1 бод**
7.	б) узрочна реченица	Тачан одговор – **1 бод**
8.	именичка (синтагма) **Напомена:** Не признаје се одговор: именска (синтагма).	Тачан одговор – **1 бод**
9.	в) остарели г) похабани	Тачна два одговора и ниједан нетачан – **1 бод** Тачан један одговор и ниједан нетачан – **0,5 бодова**
10.	б) *Рат за српски језик и правопис*	Тачан одговор – **1 бод**
11.	Моја бака живи у Белој Цркви, сликовитом банатском градићу. **Напомена:** Признаје се као тачан одговор написан или штампаним или писаним словима, уколико је јасна разлика између малих и великих слова.	Тачан одговор – **1 бод**
12.	а) Бранислав Нушић је истакнути српски драмски стваралац. г) Био је изабран за председника Удружења југословенских драмских аутора.	Тачна два одговора и ниједан нетачан – **1 бод** Тачан један одговор и ниједан нетачан – **0,5 бодова**
13.	г) Мирослав Антић	Тачан одговор – **1 бод**
14.	(лирски) десетерац **Напомена:** Не признаје се одговор *(стих од) десет слогова,* као ни *епски десетерац.*	Тачан одговор – **1 бод**
15.	в) праведан у одлуци	Тачан одговор – **1 бод**

Бр. зад.	Решење	Бодовање
16.	д) цветак	Тачан одговор – **1 бод**
17.	в) Приповедач се не супротставља Лазаревом мишљењу, али не одустаје од сопственог. д) Приповедач наставља да се дружи са Лазаром иако га је разочарао његов став о панорами.	Тачна два одговора и ниједан нетачан – **1 бод** Тачан један одговор и ниједан нетачан – **0,5 бодова**
18.	**Прихватљив одговор:** Прихватљив је сваки одговор у коме ученик наводи најмање два приповедачева осећања, душевна стања или расположења, образлаже их и тачно уочава ко је приповедач у наведеном тексту. Прихватљиви су одговори у којима се наводе и образлажу следећа **осећања, душевна стања** или **расположења** приповедача (**експлицитна и/или имплицитна**): – **„пораженост”** (јер га је погодила чињеница да је најбољи друг толико различит од њега; јер је срушен мит о савршеном и складном пријатељству...); – **„збуњеност”** (јер није очекивао такву Лазареву реакцију; није очекивао различитост у ставу; био је затечен и није знао како да реагује а да не изгуби најбољег друга...); – **„поколебаност”** (због тога што му је Лазар покварио доживљај панораме; у први мах је помислио да можда није на прави начин гледао слике у панорами); – **„сломљеност”** (јер је „осећао физичку бол”; није очекивао да његов најбољи друг може да презре његово одушевљење тако отворено, помало грубо, неувијено и неосетљиво; јер се Лазар није ни потрудио да схвати разлоге његовог одушевљења...); – **зачуђеност** (јер је Лазар неочекивано реаговао на слике из панораме); – **узнемиреност / потиштеност** (јер је осећао потребу да се побуни против Лазаревог мишљења, али му се ипак није супротставио); – **разочараност** (због изневерених очекивања, помало грубе и болно отворене Лазареве реакције; због спознаје да најбољи пријатељи не морају нужно да деле иста интересовања; због срушених илузија о потпуној сродности блиских пријатеља...); – **изневереност** (јер га Лазар није подржао у ставу према панорами; јер је Лазар презрео предмет његовог обожавања; јер је остао усамљен у својим задовољствима и омамљености лепотом предела...); – **страх** (због слутње да ће можда због тог догађаја изгубити вредног пријатеља...); – **љутња** (јер је Лазар својим искључивим ставом „упрљао” његов чист доживљај...); – **помирљивост** (јер је ипак прихватио различитост мишљења; прихватио је да и најбољи пријатељи могу различито мислити...). *Примери ученичких одговора:* 1. Приповедач је био разочаран јер најбољи друг није уживао у панорами као он и није делио његово одушевљење. Био је и увређен јер није очекивао да његов најбољи друг може да презре његово одушевљење тако отворено, помало грубо, неувијено и неосетљиво. Након Лазаревих директних изјава био је повређен његовим грубим и нетактичним ставом. 2. Приповедач је збуњен и поколебан. Његов пријатељ Лазар не мисли као он. Лазар другачије види и разуме свет. То се показало из односа према панорами. Приповедач је одушевљен, а Лазару се слике у панорами не допадају. **Напомене:** – Ученик може да одговори и на неки други, сличан начин у оквирима могућих интерпретација које текст пружа, а у складу са решењем. – Ученик може у одговору да употребљава речи *приповедач/наратор/књижевни јунак/књижевни лик* и сл. – Ученик може да употреби сличне или синонимне изразе за осећања, душевна стања или расположења наведена у овом решењу. – Ученик може да напише краће или дуже комуникативне реченице (може да напише и **једну комуникативну реченицу** са више предикатских реченица) и има слободу да уобличи композицију свог одговора (нпр. да наведе закључке о мотивима лика / могућим разлозима, које затим поткрепљује/образлаже цитирајући или парафразирајући текст).	Тачан одговор – **1 бод**

Бр. зад.	Решење	Бодовање
	Неприхватљиви одговори Неприхватљив је одговор који је уопштен, непотпун, не поштује задате критеријуме и не заснива се на тумачењу текста, као и одговор у којем уместо другог разлога ученик парафразира већ наведени први разлог. *Примери ученичких одговора:* 1. Приповедач је био разочаран, тужан и повређен. (Одговор је неприхватљив јер нема образложења.) 2. Приповедач је био срећан и узбуђен јер је са другом отишао у панораму. Био је одушевљен јер је много волео да гледа слике у панорами и сл. (Одговор је неприхватљив јер се осећања односе на догађаје пре заједничког обиласка панораме.) 3. Приповедачу се није свидела панорама, био је разочаран, осећао се преварено и био је мрзовољан јер су му слике биле досадне. (Одговор је неприхватљив јер се односи на Лазара, дечака који у овом одломку није приповедач.) 4. Дечаци су заједно отишли у панораму – једном дечаку су се слике веома допале и са великим задовољством их је посматрао, а други је дечак био незадовољан, па је то своје незадовољство гласно и изразио. (Одговор је неприхватљив јер препричава догађаје, из одговора се не види да ли ученик зна ко је приповедач.) 5. Приповедач је био равнодушан, јер му није било стало до Лазаревог мишљења. (Одговор се не заснива на тумачењу текста.)	
19.	*Тачан одговор*: Ученик саставља разумљиве, граматички исправне реченице које се односе на наведено питање у 18. задатку. *Нетачан одговор*: Ученик је направио једну или више граматичких грешака (морфолошких, синтаксичких) и/или ученик је написао неразумљиву реченицу. Ученик је написао само *Не знам. Нисам сигуран.* и сл. Ученик је написао реченицу која се не односи на наведено питање у 18. задатку; само је преписао/цитирао Андрићеву реченицу или део текста – није сам саставио ниједну реченицу. **Напомена: Уколико ученик није дао прихватљив одговор за 18. задатак и оцењен је са 0 бодова, 19. задатак се независно вреднује, у складу са решењем за 19. задатак.**	Тачан одговор – **1 бод**
20.	*Тачан одговор*: Ученик примењује правописну норму (из сваке правописне области) у једноставним примерима (коришћење запете се не оцењује). *Нетачан одговор*: Ученик је нарушио једно или више (основних) правописних правила: правилно користи ћирилицу; почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком; употребљава велико слово приликом писања личних имена; користи наводнике кад дословно цитира текст; правилно пише присвојне придеве (*-ов/-ев/-ин, -ски/-чки/-шки*); правилно пише гласове *ћ, ч, ђ, џ;* правилно пише сугласник *ј* у интервокалској позицији; правилно пише речцу *ли* и речцу *не*. Ученик је само преписао/цитирао Андрићеву реченицу или део текста – није сам саставио ниједну реченицу. **Напомена: Уколико ученик није дао прихватљив одговор за 18. задатак и оцењен је са 0 бодова, 20. задатак се независно вреднује, у складу са решењем за 20. задатак.**	Тачан одговор – **1 бод**

Напомене:

1. У задацима у којима ученик није ништа записивао потребно је црвеном хемијском прецртати простор за рад и одговор, а затим прецртати и квадрат са десне стране задатка. Исто урадити и уколико је ученик у задатку писао само графитном оловком или започео израду задатка.
2. Не признаје се прецртан и исправљен одговор.
3. Не признаје се одговор који је написан само графитном оловком.
4. Не признаје се одговор у којем су употребљене скраћенице, осим у задацима у којима се испитује писање скраћеница.
5. Признаје се у задацима отвореног типа / табела одговор који је написан или малим или великим словима.
6. Признаје се одговор написан штампаним или писаним словима.
7. Признаје се тачан одговор који је означен јасно и уколико је означен на другачији начин од предвиђеног (нпр. реч или текст је заокружио, а требало је да их подвуче; слово је прецртао или штриклирао, а требало је да га заокружи).
8. На основу одлуке Републичке комисије за спровођење завршног испита на крају основног образовања и васпитања за школску 2016/2017. годину и пријемног испита и уписа ученика у средњу школу за школску 2017/2018. годину, од 23. маја 2017. године, признаје се и одговор написан латиницом, уколико је ученик тачно одговорио на задатак.